

Előfizetési ár:

Egész évre..... 6 frt — kr.

Félévre ..... 3 frt — kr.

Negyedévre..... 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 12 kr.

KORUNK

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS ISMERETTERJESZTŐ HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Budapest,
IV. szarka-utca 5. szám.Kéziratok nem adatnak
vissza.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Kador Sándor.

Előfizetési felhívás!

Sokkal magasabb véleménynyel vagyunk mélyen tisztelt olvasóink ítélete és ízlése felől, egyszersmind józanabb önbecsüléssel magunk iránt, hogy a jövőre, szépen hangzó és sokat mondó ígéretekkel állni elé irányukba illetlennek, ránk nézve megálázónak ne vélnők.

Tanuskodjék eddigi rövid munkálkodásunk, munkatársaink fényes sora, ezeket adjuk ítéletük alá: nem aggodalom nélkül, ha irányunkat és törekvésünk célját tartjuk szem előtt, de megnyugvással, ha irodalmunk jelen állását tekintjük.

Ítéletük, reméljük el fog ismerni annyit, hogy a „Korunk“ működése és iránya a jelen időben helyes és áldásos.

Kérjük tehát, mélyen tisztelt olvasóinkat, sorakozzanak minél nagyobb számban hiveink közé, hogy így lapunkat ne csak fentarhassuk, hanem minél előbb nagyíthassuk.

A „Korunk“ hetilap előfizetési ára: negyedévre **1 frt 50 kr.**, félévre **3 frt**, egész évre **6 frt**.

Segédlelkészeknek és néptanítóknak félévre 2 frt, egész évre 4 frt.

Kador Sándor,

felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Munkatársak:

Ifj. Ábrányi Kornél, Ábrányi Emil, Balázs Sándor, Baross Gyula, Bulyovszky Aladár, főt. Cseörgheő Aladár, főt. Dezső A. E., Br. Horváth Miklós, főt. dr. Kanjurszky György, Kozáry József, Mikszáth Kálmán, Munkácsy Kálmán, főt. Némethy Lajos, főt. Razel József, dr. Schmierer Aladár, Szana Tamás, dr. Sziklay János, gr. Teleky Sándor, Tomor Ferencz, dr. Várady Antal.

Választások után.

„What is the people, ...
They praise and they admire they
know not what,
And know not whom.“

Milton.

Nem politikailag, hanem csupán társadalmi és erkölcsi szempontból óhajtjuk véleményünket adni a nemzet legszebb joggyakorlatáról, a képviselő választásokról.

Ehez van jogunk, ez kötelességünk.

Most, midőn a választások folyamát és menetét higgadtan és együttesen

végig tekintjük; midőn az ujonan megválasztott képviselők névsora csaknem teljes: a midőn ama férfiakon kiknek a nemzet bizalmat szavazott, kiknek képviselést adta; a kiktől a haza és saját személye boldogulását várja; végig tekintünk; — minden tartózkodás nélkül kijelentjük, hogy szomorúság fogja el keblünket.

Lehet-e ez másként?

Ha visszatekintünk, hogy mint folyt az alkotmányos jog gyakorlata?

Ha szemünk elé állítjuk, ama csatatért sebesültjeivel!

Lehet-e örömük oly képviselő választás fölött, melynél nem az eszme, politikai hitvallás, meggyőződés és őszinte bizalom voltak az intézők?

Nem-e fáj minden józan és igaz hazáinak szive lelke, ha látta mint lesz polgártársa, testvére félrevezetve, feltűzelve, beválthatlan ígéretekkel elbolondítva, pénzzel elcsábítva, megvesztegetve, hatalom által erőszakolva!

Nem szomorú jelenség-e az, midőn nem az elv elv ellen, meggyőző okok, szónak hatalma, hanem kő, furkosbot harcolnak.

És mindezt látva, tapasztalva még mindig tagadni merjük, hogy édes hazánkban a korrupció nem foglalt helyet, hogy szeretett hazánk nem korrumpált?

Erkölcseit és őserényeit elhagyott népünk lelkiismeretére, jellemére bizony furcsa világot vett e választások eredménye.

De mi nem kárhoztatjuk a népet, a választó polgárokat — kik amugy is bűnhődni fognak.

A lelkiismeretlen vezetők, a jellemtelen kortesek hada, az uszályt hordó, megfizetett hírlapok ellen emeljük vádunkat.

A népámitókat, kik pénzzel, erőszakkal izgatták és vezették a polgárságot, kik a jámbor és mindent igaznak hívó népnek gondolkozását, lelkiismeretét a bor és pálinka gőzében elfojtották, igen azokat kárhoztatjuk.

Jól tudták, hogy mily eszközzel fognak győzni a nép érületén és meggyőződésén.

Az eszme helyet korunk leghatalmasabb eszközét használták, jól tudták, hogy „Aurum per medios ire

satellites, et perrumpere amat saxa — potentiuis ictu fulmineo.“

Igen a pénz, ez ördögi csalétek volt az eszköz, melylyel a jobb érzetet, igaz hitet és meggyőződést legyőzni tudták.

Más helyütt ott láttuk az izgatók, rendbontók szemtelen és kézzelfogható hazugságait, melylyel a felbujtogatott népet elvakítva saját céljaik elérhetésének céljából vezették kényük és kedvük szerint.

Petrarcaval elmondhatjuk: „Nunc nec promittendi modus est, nec promissa frangendi pudor ullus.“

Fényesebb és kivihetlenebb ígéretek, melyek teljesen kivihetetlenek, most, valamint jövőben, soha sem halottunk többet, mint a jelen választások alkalmával.

És lehet talán bizalmunk az ilyen képviselő testületben, parlamentben, melynek legtöbb tagját pártérdek, pénz, protekció, rokonság, rang teremtette meg?!

Nyujt-e nekünk biztosítékot a lendő parlament minden tagjainak, vagy legalább nagyobb részének hazafisága, erkölcse, jelleme, lelkiismerete, tudománya, tapasztalata és élete?

Ha mindezt komolyan megfontoljuk, és a következményeket a jövőben elénk állítjuk, nem kell-e, hogy elszomorodjék minden igazság és jogosság iránt csak érzékkel is bíró embernek szive?

Bizony bánkodnunk és pirulnunk kell.

Bánkodnunk magunk felett, pirulnunk a külföld előtt.

Nem akarunk veszmadárként szerencsétlen jövővel fenyegetődni, nem akarjuk a kedélyeket elcsüggeszteni — de óva inteni, és felhívni kötelességünk, hogy az óra immár közeleg, sőt itt van, tétováznunk többé nem szabad.

Térjünk meg, dobjuk le vállainkról a modern civilisatio rongyát, mert valóban: „Nostris erroribus addere crimen. Cladibus irruimus, nocituraque poscimus arma.“

Ne tetézzük bűnnel hibánkat.

Lássunk hozzá mielőbb — bizzunk Istenünkben — ki még mindent jóvá tehet.

Dolgozzunk, hogy megvesztegető

pénzre ne szoruljunk, elhagyott valásunkat, hitünket keressük fel újra, keressük ott az erőt, hatalmat.

A hit szövéténekével terjesszük a világosságot; ennek világossága fogja megadni az éltető erőt és kitartást; ennek világossága fogja megadni a pöffeszkedő tudakosság által félrevezetett lelkek nyugalmát; ennek melege hevítse igaz felebaráti szeretetünket!

Kador Sándor.

A szájlövegkor.

Korunkat annyi mindenféle émelegős czim-mel látták el már annak *lovagjai*, hogy alig lehetne még valami magasztaló czimet rá kigondolni, hogy tehát a hitvány utánzat, vagy a kapzsi böngészet bünébe ne essünk, mi sem fölvilágosodottság korszakának, sem a humanizmus boldogító aerájának, sem az új földi paradicsom előcsarnokának vagy küszöbének nem nevezhetjük, hanem *szájlövegkor-szaknak* nevezhetjük csak.

A száj egyik nemesebb szerve volna az életrendszernek, csak az a mozgó kis húslemez: a nyelv ne fertőztetné meg annyiszor a levegőt saját barlangjában, honnét aztán özönnel árad minden gonosz a világra.

Hogy korunkat csakugyan a szájlövegkor elnevezés illeti meg, még pedig a legmegvetésre méltóbb értelemben, azt mindenki érzi, csak a szájlövegkor lovagjai nem; mert ezeknek érdekükben is áll, hogy ne érezzék, különben talán maguk öntetnének bele forró ólmot vagy szurkot, hogy általa soha többé az erkölcsi légkört meg ne fertőztethessék.

A frenologok különféle metszetű szájak után különféle jellemeket különböztetnek meg. Az ügyes, avatott szem hamar leszámol a szájjal s ha nincs is nála Lavater és Gaal kinestárának kulcsa, mégis igen könnyen tisztába jön a szájlövegkor lovagjaival, mert csak a lélektani okokat kutatja s ha ezek között ott találja a hírkörságot, vagy az elfajult ambítiót, már tudja, hogy ismét egy szájlövegkor fedezett föl, illetőleg leplezett le.

Az erénynek legszebbike: a szerénység, soha sem volt se tömjénfüstje, se corolláriuma a szájlövegkoroknak. Ezt a tulajdonságot ők gyávaságnak s így alávalóságnak tartják, s minthogy a konyhára, kiválf napjainkban éppen a legszebb erények hoznak legkevesebb sütnivalót, tehát a practicus filozofia az ő malmukra hajtja a vizet s a domináló szerep mindenütt e piszkos lovagok kezébe kerül.

Minden filozofiai aethikus tudja, hogy valamint a szivárvány színei a variatió nál egy másba olvadnak s így még hajszállal is bajos volna a színek correct határát kijelölni, úgy az erkölcsi világ jelenségeinek színezetét egy más szintől sokszor éles, szörszálhasogató kritikai megkülönböztetéssel is bajos meghatározni; mert valamint a hőmérő tevőleges és nemleges fokai által jelölt meleget vagy hideget nem mindenki tartja egyformán hidegnek vagy melegnek, a szerint, a minő véralkanta van, legtöbb esetben pedig egészségi állapota szerint: úgy az erkölcsök közül is a nemlegeseket egy valóban *nemleges* erkölcsü soha vagy pedig igen-igen ritkán fogja magáénak vallani; ha magáénak vallja is, akkor sincs benn köszönet, mert ő más nevet ad neki, pl. a *szentelen szájlövegkor* az

ilyen kórságos Ros'nante-hősköknél bizonyára az egyik legszebb pozitív erény, a bátorság neve alatt gyalázkodik.

Alig lehet nagyobb érzelmi ellentétet képzelni, mint az undor, melyet egy mocskos szájlöveg szereplése egy értelmi és érzelmi fölényvel bíró szerény emberben ébreszt.

A szerénységnek itt a határa: tovább is némán, tétlenül tűrni ama piszkos szájlövegkor terület-hódításait, az már nem volna erény, hanem a nemleges erkölcsök egyik legpiszkosabbika: a gyávaság; mert ebből, illetőleg ennek meghunyászkodó természete mellett, tehát segítségével juthatnak ama piszkos szájlövegkorok a szerepléshez, már pedig tudjuk, hogy az önállás nélkül való lelki nyomorékok legtöbb esetben aztán ily szájlövegkor által vezetettnek, magától értetődik, hogy mindig az erkölcsi posványba.

A szájlövegkor előjelei gyakran igen korán mutatkoznak, már az iskola falai között is; minthogy azonban az üres, bitang ambíció itt ritkábban érvényesülhet, mert az iskolai méltatás legalább legtöbb esetben, öntudatos erkölcsi korlátok között fejlődik ki, tehát a *szájlövegkor* *vöröstollaszkodó hőseinek* kifejlődése nagy részben az egyetemi ámbitusokra van utalva. Ezek az ámbitusok a jótékony melegágyak, melyekben a szájlövegkor virágai szépen kinyillanak s nem sokára a parlamentben a haza nemtőjének oltárán bűvösen illatoznak.

Hogy hazánk erkölcsi légkörében nem sokára heves viharok fognak dölni, sejteti velünk az a körülmény is, hogy s nép nem találván magának mentő horgonyt, vészes hullámok által zaklatott nyomorúságának ten-

A „KORUNK“ TÁRCZÁJA.

Mások már pihennek.

Mások már pihennek,
Csend van mindenütt;
Én meg most sirom a
Legforróbb könyűt.

Érted égeti ez
Halvány arcomat,
Te idézted elő
Lelki harcomat.

Érted égett illat
E szív oltárán;
Mert üdvözégemet
Általad várám.

És te ez oltárnak
Szentelt illatát
Mint a tömjénfüstöt
Ki nem állhatád.

Röpültél mellettem
Mint a büszke sas,
Hogy valamiképpen
Rám ne pillanthass.

Majd visszafordultál,
Mint a rémült vad,
Mely a rengetegben
Eb elől szalad.

Én pedig ott fagytam,
Mint egy jégoszlop,
Mert szívem reménye
Rögtön szétoszlott.

Száz borotva nem ejt
Oly metsző sebet,
Mint a minőt ejtett
Rút büszkeséged.

Azért emeltelek
Szívemhez, hogy most
Szeszélyed szerint azt
Lábaddal taposd!?

Ne bántsád, mert ha ciprus
Leng felette majd,
Nem győződ hallani
A fájó sóhaját,

Mit a szellő elhord
Rémjelül hozzád,
S nyögji, hogy halálát
Csak te okozád.

Majd szomorú árnyam
Barna éjjelen
Borzalmas álmaid közt
Hoggyha megjelen:

Mások majd pihennek,
Csend lesz mindenütt,
Csak te hullatsz értem
Bánatos könyűt.

Kozáry József

A mi meg is történhetnék.

De mondja csak Aladár, hogyan történt az, hogy ilyen hirtelen és váratlan megnősült?

— A felelet nem nehéz, de egy kis időt igényel — ha nem untatom a társaságot, elfogom mondani. — Az idő különben is alkalmas hozzá, menjünk le a kertbe — a hold oly igézőn világít és ez nagyon stilszerű ép elbeszélésemhez, mely akár regénynek is beválik.

— A társaság általános helyeslés közt sietett a kertbe, annak lugásába, melynek asztalát a hold sugarai beüzüstözték.

Aladár elfoglalta az őt megillető főhelyet, mellette kis felesége simult hozzá és a többiek körben ültek. Aladár elbeszélésehez fogott.

Ezelőtt nvolez héttel, mikor a tavasz legszebb pompájában diszelgett, a xi erdőcskében tartandó majálishoz meghívót kaptam. — Féltre dobtam, ama gondolatokkal, hogy én arra nem megyek el. Miért? — Táncoznak, fáradjak? Kíért.

Mint fővárosi ember, hirlapíró, képzelhetik hogy ugyancsak megeléghettem az ilyen fáradságos multságokat. A majálisra tehát nem is gondoltam. — Vacsoránál azonban barátainak az a rögeszméje támadt, hogy még is jó lenne kinézni az erdőre, hátha jól mulatunk?

A társaság kedvét soha meg nem rontó létemre, reá adtam fejem az excursiohoz. — Kocsnk alig negyedóra alatt elérte rendelte

gerén, bele fogózik még a kócmadzagba is vagy bármi más szemébe, melyet az erkölcsök fekete tengerének szomorú hullámzása körébe vet.

Borzalmas sejtelmek homályos képei vonulnak el lelki szemei előtt annak, ki az erkölcsi fekete tenger szomorú hullámainak ádáz hőmpölygését szemléli; midőn látja, hogy a szerénység olyan lom csak, melyet mindenki rug, melyet a szájkor lovagjai éles patkókkal taposnak, míg eme szemtelen bitangok betolakodnak az igazság szentélyébe, hogy ott magát Aletheia istennőt rutul arculcsapják s a templomot a vandalizmus utálatosságával megfertőztessék.

A lélekharang megkondult. A vészes felhők vastag rétegekben borítják hazánk egykor mosolygó égét, köröttünk mindenütt a mocskos szájlavagok dandárai robognak fekete zászlóikkal. — Föl tehát ti elnyomott, lenézett szerények, ti Krisztus égi elveinek meghamisítatlan hordozói, föl magasra zászlótokkal, meg kell küzdeni a sötétség fiaival, mert ők voltak a féktelen szabadkufárkodásnak mélyhintői s szennyesüket most mégis a ti nyakatokba akarják dobni *sötét reactio* neve alatt. Félnék. A leszámolás ideje közeleg: a *lélekharang megkondult.*

KOZÁRY JÓZSEF.

Gróf Gvadányi József élete.

Irta: KOVÁCS DÉNES.

(Mutatvány a szerzőnek most megjelent tanulmányából.)
(Folytatás.)

Nemsokára komolyabb baleset érte. Az osztrák hadsereg Provenceban kitelelvén, Olaszországba tért vissza. E visszavonuláskor a Vár vizén hátrahagyott hid megsemmisítésére Gvadányi küldetett ki. Feladatában hi-

ven eljárt, de csatározás közben a francziák bal lábát átlőtték s sérülése következtében harmadfél hónapig őrizte az ágyat a génuai köztársaság székvárosában: Savonában. Betegsége alatt főhadnaggyá léptették elő.

Olaszországban alig is maradt ezután még egy pár hónapig. Az 1748-iki aacheni béke megkötése után hazatért, s minthogy az előző évben felállított két huszárezred egyikét az ország Guadagni Ascanius észéki parancsnoknak ajánlotta fel, Gvadányinak éppen kapóra jött, hogy az új ezredhez álljon. Ascanius nagybátyja azután ki is nevezte kapitánynak. Két év múlva visszahívták ezt az ezredet s Gvadányit, mint százados kapitányt, 1752-ben a baranyai huszárezredhez helyezték át.

A négy év óta tartó általános fegyverszünet mindenkiben s így Gvadányiban is azt a reményt keltte, hogy Ausztria tartós békének néz eléje. Ezt a föltevést megerősítette a bécsi udvar politikai magatartása is, mely most minden tevékenységét az államhatalom megszilárdítására s belső reformok végrehajtására fordította.

Ez a remény indította Gvadányit arra, hogy hadi fáradoimai után a családi élet nyugodt révében keressen üdülést. Ekkor ifjusága delelőjén állott s minthogy megnyerő külseje s szeretetreméltó modora következtében különben is kedvelt ember volt a nők előtt, a kikoszorázástól nem igen kellett tartania. Nem habozott tehát sokáig s még ugyanezen évben nőül vette Nyitramegyéből báró Horeczky Francziskát. Házáséletére vonatkozólag nagyon is gyér adataink vannak. Még ez időbeli tartózkodási helyéről is csak hozzávetőleg állithatjuk, hogy az Szakolca volt. Felesége elhunytának évét sem deríthettük fel, ki, hogy korán meghalt, valószínűnek mutatja az, hogy Gvadányi 1763 után már ismét legényes életet él s öreg korára újra megházasodik. Sejtjük azonban, hogy e házassága nem volt valami nagyon boldog. Ha-

egyéb nem is, de az az egy körülmény hátróztottan erre vall, hogy Gvadányi, ki szakolczai magányában verseiben, leveleiben élete legcsekélyebb mozzanatáról is megemlékszik, e házasságáról soha egy árva szóval sem tesz említést. Pedig első nejétől három gyermeke született, kikről nem egy vonatkozás van elszórva leveleiben; ha tehát szívesen emlékezett volna édes anyjukra, lehetetlen, hogy ezek kapcsán egy pár áldó vagy résztvevő szó ne jutott volna annak is.

Lehet, hogy ilyen viszonyok közt jól esett fülének a harci riadó fölzengése, mely családi tűzhelyéről a csatasíkra szólította ismét.

Midőn 1755-ben a háború Francia és Angolország közt kitört, s II. Frigyes az angolokkal lépett szövetségre, alkalmul szolgált ez Mária Teréziának arra, hogy az általa rég ápolt francia szövetség tervét megvalósítsa. Frigyes ennek következtében hadat izent Mária Teréziának s 1766-ban kezdetét vette a hétéves háború, mely nem hogy reális hasznot hajtott volna Ausztriának, de hadseregét, kincstárát teljesen kiérintette.

Gvadányi e háború folyamán egy percze sem hagyta el a csatát. Mintegy hét ütközetben tette kockára életét s részt vett abban a maga nemében páratlanul álló hadműveletben is, midőn 1757. október 15-én, Frigyes távollétében, az osztrák fővezér gróf Hadik András tizenötezer emberrel Berlint hirtelen megtámadta s 357 ezer tallérig megsarcolta. Gvadányi dicsekedve emlegette holtanapjáig, hogy ennek a hadtestnek, mint kapitány, száztizenegy katonával ő volt az „avant gárdája”. Valamint büszkén említi fel azt is, (Pöstyényi Főrodés. Hadi történetek), hogy Kleist a híres porosz fővezér jól ismerte őt s barátságot mutatott iránta, titokban azonban száz aranyat tűzött ki a férére.

A hétéves háborút 1763-ban követő hurbertsburgi béke után nyugodalmassal évek kö-

tési helyét és mi a tánczvizgalom színhelyére megérkeztünk.

A pattogó cigány zene varázshatalmával magához hódított és megvallom, lemondtam szándékomból, már hogy t. i. megszőkjem, hanem inkább bementem a terembe és körül néztem.

A tánczot nem szerettem, azaz meguntam; beláttam annak minden rossz következményeit, de legfőképp haszontalanságát.

Tehát nem tánczos nő után néztem. — Szokásból jártattam csak szemem a tánczosnőkön, mint azt báli tudósító koromban megszoktam.

Nem láttam semmit, azaz olyant nem, mi bent tartott volna tovább a teremben.

Kimentem az étterembe.

Most jön a csattanó pontja elbeszélésemnek, tessék azért vigyázni. —

Igen, hát kimegyek az étterembe, meg nézni, hogy kik vannak ott.

Sokan voltak. — A sok közül azonban elbeszélésemnek hősnője is.

Őt meglátva, mint mikor a színpalon a változást lebecsálták, ép úgy nyílt meg hirtelen valami az én szívem tájékán is. Az ut, melyet a sok keserű csalódás eltorlaszolt, teljesen kitisztult és őt mint szívem királynéját fogadtam. — Ez oly gyorsan történt, hogy magam sem tudom hogyan. Nem vizsgáltam én szemét, haját, termetét, a mint azt különben garçon koromban, kérem még egyszer mondom garçon koromban szokásom volt nézni. — Láttam, — szerettem.

Bogár szemét reám vetette és én tudtam,

mi az a világsi fegyver letétel. — Eszem minden fegyvere eltompult, csorbás lett. — A tánczosok seregestül jelentkeztek — az ellentábor mindegyre nagyobbodot, határoznom kellett.

Közeledjem? — Én szegény újságíró? — ő talán gazdag, büszke, rideg kedélyű modern leányka! „Eh, te vén és még valami,” szólítottam magam öntudatra és távozni készültem. De a láthatatlan lánész, mely köztünk szövődött, már sokkal erősebb volt. — Rab voltam. És miért ne közeledjem?

A jövő pillanatban már egy szívélyes rendező karján a legmélyebb meghajlás kíséretében be voltam mutatva, és pár perc múlva mint valami ifjonez vele lejtettem a czepperlit, lehet különben, hogy walzer volt. Tudtam is én, hogy tánczoló, gondoltam is arra, hogy holnap milyen fáradt leszek, hisz vele tánczoltam.

A második négyeshez álltunk fel, a legkitünőbb alkalom beszélgetéshez.

Ekkor tudtam meg nevét, megmondta hogy nagyon szereti a zenét; (mindig jó jel) szóval oly kedvesen csevegett, oly édes volt minden szava — hogy igazán csodálom még most is, hogy nem rohantam mindjárt a jó papához megkérni leánya kezét.

Az idő mul, a rózsá hull. A táncz mulatóság is vége felé járt. A cigányok több csoportban húzták a nótát, megrendelésre.

Itt volt a válságos pillanat, mert a milyen bátor gyerek vagyok különben elmondani va-

* Majd meglássuk.

A szerk.

lamit, benső világom meghódítottaságáról még sem mertem, és beszélnem mégis kellett, mielőtt elválnék. — Kivettem hát Marci cigány kezéből a hegedűt és rá kezdtem egy nótára.

Hogy melyiket húztam, azt nem is tudom, pedig kérdezték. Lehet hogy nem is volt az nóta, hanem valami vallomás féle, hegedűre írva.

Ugy látszott, hogy megértette ez új discursust, tetszett nékie, sőt meg is dicsért érte.

Örömem azonban nem tartott soká, a papa álmos lett — az utolsó csárdásnak végét járták. Bucsuznunk kellett, — karomra fűzve elkísértem kocsijukhoz. Erdemes lenne, hogy legalább is egy sóhaj árkádot építenének arra az utra, ha már nem is hidat. — Az ostor pattogot, egy bucsu kézcsók — és már csak a koci lámpáját láthattam messziről, a mint mindig kisebb, kisebb lett fénye.

Ott álltam, egyedül merengve. Hogy mit gondoltam és éreztem, azt elmondani sok volna, de nem is tudnám.

A legközelebbi találkozásig egy rózsá szíromnak mondtam azt el; egy rózsá szíromnak, melyet tőle kaptam, melyet hiven magamnál hordok, daczára annak, hogy azontul már inkább neki mondtam el mindent.

Sőt, hogy teljes legyen elbeszélésem, most is csak neki mondtam el mindezt, — neki mint szívem óhaját, önöknek kedves olvasóimnak pedig mint álom képet, melynek megfejtését tőle várja.

SZÓKE MÁRTON.

*

vetkeztek Autriára s így természetesen Gvadányira is. A nádor-husár-ezredet, melybe időközben őrnagyi ranggal neveztetett ki, Magyarország négy megyéjében: Bereg, Szatmár, Ugocsa és Máramaros megyékben szállásolták el. Gvadányi az ezred egy részével Bereg megyébe, a tiszaháti Badaló faluba jutott. Itteni életéről érdekes adatokat jegyzett fel abban a naplószerű verses krónikában, melyet „Badalói dolgok” czimén egyik művében, az „Unalmas órák”-ban közrebo-csátott.

Ez adatok szerint Badalon harmadfél esztendőt töltött, és pedig saját bevallása szerint „minden társaságtul, barátságtul meddőt”. De ez nem egészen áll, mert azok a víg kalandok, melyekről munkájában részletesen megemlékszik, tanuskodnak arról, hogy nem egy derült napot élt át az egyhangúság e fészékében is. Igaz ugyan, hogy lakháza a falutól félreszó helyen, közvetlenül a Tisza partján épült s így nem egyszer megesett, hogy tavaszi és őszi vízáradások alkalmával a Tisza teljesen körülzárta. Ilyenkor aztán bekövetkeztek egyidőre az unalom órái. Ezekről a napokról jegyzi fel későbbi megemlékezésében:

Hosszu volt az időm a könyvolvasásra,
Reá untam szintugy a muzsikálásra,
A kandallóm előtt való pipázásra,
Szobámbul az ólba s vissza sétálásra.

Sztrászakatonáim velem beszélgettek,
Hallgatva esténként, miként mesélgettek
Sok ebséget egymás szemére vetettek,
Mely el nem tűrhette, olyat kinevettek.

De mikor a víz elvonult, a falubeli légnység és leánynép számára bált rendezett, s módos tánczokon, jóízű lakmározásokon reggelig elmulatott. Máskor meg, éppen a Tisza kiöntésekor, a fákra szorult vadak ellen rendezett vadászatot s egy lélekvesztőn kelt utra a falubeli lelkész, vadásza és egy parasztagazda kíséretében. A vadászat jól ütött ki, de mikor az elejtett vadakkal hazafelé eveztek, a csónak kormányzásába, melynek gondja eddig Kós István parasztagazta vállán nyugodott, belekontárkodott a tiszteletes is s a csónakot egy rejtett fatörzsnek vezetve, úgy felfordította, hogy puskástul, vadastul, a vízbe pottyantak mind a négyen. Szerencsére sem Gvadányinak, sem kísérei-nek az izapos fürdőzésen kívül egyéb bajuk nem történt, de a halálra ijedt pap és a német vadász szentül megfogadták, hogy nyúlra, rókára csónakon soha többé nem vadásznak.

E vadászkalandnak csakhamar sokféle változatban hirtelen terjedt a vidéken. Néhol már az a verzió is keringett, hogy Gvadányi ez alkalommal a vízbe fult. Ezredének tábor-karához is ilyen alakban jutott el a hír, s tisztársai nem győztek eléggé sajnálkozni derék bajtársuknak tragikus sorsán. A mint erről Gvadányi értesült, személyesen ment be Szatmárra, hogy ezredesének életben voltáról jelentést tegyen. Persze nagy volt az öröm mindenfelé.

Egyáltalán nyílt házat vitt Badalon s hol tisztársai, hol a környék földesurai gyakran meglátogatták. Egy gyermekkori barátja a szatmári jezsuiták főnöke is sokáig időzött nála, kinek szenteskedését s mulatságos élményeit találó humorral írja le a Badalói dolgokban.

Maga is megfordult azonban az állomási helyéhez közeleső falvakban, sőt nem egyszer a távolabb eső vidékeket is bekalandozta.

Életmódján nem változtatott azután se semmit, mikor 1766-ban Szatmárra s körülbelül egy évre rá Máramaros-Szigetre helyez-

ték át. Pedig ekkorra már alezredességre emeltetett. Folytatta kalandozásait itt is, bejárta e megyék minden zege-zugát, s különösen gyakran megfordult Nagy-Peleskén, melynek földesura; Becsky Györgynek testi-lelki jó barátja volt. Szüretkor, névnapokon, sátoros ünnepeken mindig fölkereste Gvadányi a Becskyék vendégszerető házat.

S e békés portyázások közben tett szert Gvadányi arra a bámulatos helyismeretre, melyet később oly kitűnően használt fel a Peleskei Nótárius budai utazásának és Rontó Pál életének leírásában. Ekkor ismerkedett meg közvetlen tapasztalásból a nép szokásaival, meséivel, költészetével. S ekkor ismerkedett meg, mint alább látni fogjuk, a peleskei nótárius és Rontó Pál eredetével is; szóval e katonai pihenője alatt szerzette költészetének összes anyagát, alkotó elemét.

Máramarosban körülbelül 1775-ig maradt. Közben ezredesnek nevezték ki s előbb a gróf Kálnoky, majd a gróf Nádasdy-féle huszárezredhez tették által. Ekkor Galicziába ment és ott is volt mind addig, míg 1783. február 24-én meg nem kapta tábornoki ki-nevezését.

Most már nem volt inyére a terhes katonai szolgálat. Nyugalmozatásáért folyamadtott tehát, melyet megkapván, még ugyanazon évben a magánéletbe vonult vissza. „Ezt nem is lehet csudállani — ugymond Mindszenti, Gvadányinak első és egyetlen életirója — mert a ki a regimenteknél egy huzomban harmincznyolcz esztendőket szolgálatban eltölt és ellenség előtt tizenhárom táborozásokat végez, ugy, a mint kötelessége hozza magával, elnyomhatja az olyant a fáradságnak sulya.”

Katonai pályájára büszkén tekinthetett vissza. A legterhesebb időkben vitézül szolgálta hazáját s a megpróbáltatások keserű napjaiban is megállotta helyét emberül. Maga volt a megtestesült rend és fegyelem, de azért alárendelt katonái soha sem panaszkodtak ellene. Sőt ellenkezőleg szerették nyájias, leereszkedő modoráért, épp úgy mint feljebbvalói és tisztársai, kiket mindig felvilanyozott az ő eleven, szikrázó ötletektől duzzadó társalgása.

Odahagyta azonban a pályát s lakhelyül Szakolczát választotta, e régi határszéli várost a Morva vize partján, melynek közelében anyai jószágja, a százötven holdnyi szép és termékeny földbirtok feküdt. A város főterén, a volt jezsuita templommal és gimnáziummal szemben, egy maig is fennálló renaissance-stilű emeletes kastélyt építtetett, a város szélén pedig négy holdnyi területen pompás s utóbb messze földön híres kertet rendezett be.

(Vége köv.)

TÖVISES UTAKON.

— Történeti elbeszélés. —

Irta.

MUNKÁCSI KÁLMÁN.

(Folytatás.)

Ott kellett látnia, amint a diszes násznép elvonult előtte, valamennyit ismerte valaha közülök — ott kellett látnia atyját, ipáját, rokonait és ott kellett látnia . . . . . Anikót is.

Azt a halvány márványarcot a setét, titkos fényű szemekkel, a mely mintegy kísértet szüntelenül előtte lebegett, azt az ezüstszinű, kenderszőke fürtöket, a melyekkel ő valaha annyit játszott, azokat a mosolygó piros ajkakat, a melyek valaha annyi édes szavakat sutogtak hozzája . . .

* L'Advocat Historiái Dictionáriuma. Ford. Mindszenti III. köt.

Oh mily szép, mily bűvös bájós volt a mennyasszony, — mint egy tündéri álomkép!

A habos fehér selyem ruha festői redőkben folyta végig testét apró narancsvirág díszítésekkel, a lenge, arannyal áttört fátyol bogláros túvel volt hajába tűzve, a fehér gyöngyvirág koszorú — oh mely elragadó széppé tette őt! Bálint csak nézte — nézte tompa, elfásult kebelével, amely már fájni se volt képes; összetette kezeit és imádkozott ahhoz az angyalhoz, ki susogó ruhájával érinté tépett öltönyét, mikor mellette elhaladt.

Es most már tudott imádkozni.

Csak mikor a daliás termetű vőlegény oda állt az oltárnál térdigérő violaszin bársony dolmányban, narancssárga nadrágban Anikó mellé, támadt fel újra keblében a szenvedély. Oda akart rohanni az oltárhoz, hogy elűzze onnan Ungnadot, alig voltak képesek a koldusok visszatartani őt, akik az hitték, hogy egy őrüttel van dolguk.

Ott hallgatta tehát végig a szertartást, ott hallotta Anikó hangját, amely édesebben csengett fülében, mint a seráfok zsolozsmája, a búlbül csattogása, a hattyu haláldala — és mégis szívét tépte szét, mikor elmondta „szerelem-szeretem”, mikor elhangzott a „holtamiglan-holtadiglan.”

Es zokogott keservesen, mint egy tehetetlen gyermek, de a patakzó könnyek nem voltak képesek megvigasztalni őt, szive sebére nem talált gyógyító balsamot sehol.

Hisz mindig hallá, amint sutogták körülötte a nép ajkai az imát a közszeretben álló párért s minden szó, minden szempillantás egy újabb szemrehányás volt neki.

Vétkes gondolatok kezdtek czikázni agyában; végkép meghasonlott lelkében a kétségbeesésnek utolsó menedéke — az öngyilkosság eszméje — éledt fel.

Mig a szent ének a nép ajkain felzengett, ő azzal foglalkozott, hogy az életet, amely úgy sem élet számára, nem-e volna jó eldöbni végképen.

„Eljek-e? nem tudom
Mért késik halálom
S kínaim növekednek.
Kétségbe essek-e,
Halált szerezzek-e
Nyomorodott fejemnek ?

kérdé önmagától.

De annyira mégse ölte ki lelkéből a csapások hosszú sora az egykori mély vallásos érzést, hogy e bűnös szándék elhatározása fejlődjék, szívében vissza borzadt a tettől, a mely vakmerően beleavatkozott a Teremtő jogaiba s komoly félelemmel eltelve susogta magában:

„Azt nem művelhetem.”

Figyelni kezdett a zsolozsma csengő-bongó hangjaira, amelylyel a nép erős meggyőződéssel, hittel énekelte. „Erős várunk nekünk az Isten” kezdetű himnust s ő is belevegült halkán a dicsőítő ének zengésébe.

Erre egyszerre csodás megnyugvás kezdett éledezni szívében s amint az ének tovább hangzott, kinzó kétségbeesése is aláhagyott s az ének végeztével újra áldásos béke tölté be bensejét.

Leborult újra s felemelkedett szellemileg a feszület Istenéhez, tőle esdekelt bocsánatot vétkeért, segélyt küzdelmeihez, erőt, kitarást bolyongásaihoz.

Még mielőtt az esketés véget ért, elhagyta a templomot nem akarva találkozni újra Anikó szemével, nehogy újra bűnre csábítsák gyöngye szívét.

A vihar még most is bömbölt odakünn s

csapkodta a havat szemébe, de ő nem törődött vele, — hisz szívében édes, boldogító derű, nyugalom honolt.

XI.

A mocsári remete.

A dalnobból tovább mi lett?
Soká nyugó, nem tudni hol
Az inségterhes életet.

Fejőn.

A szikla, melyet az áradat sodró forgatagja nyaldos körül, a melyet villámok csapdosnak, szélvészok ostromolnak, erősebb, semhogy lezuhanjon a mélységbe; Balassa erős lelkét, szívós természetét sem volt képes megtörni a balsors, a szenvedés.

Járt a szentföldön, a hol a dus talajt a Megváltó vér cseppjei termékenyíték meg, ott állt Jordán zöldesfényben csillogó hullámainál, a melyek egykor az Isten fejről gyöngyöztek alá, ott térdelt Betlehem kised szirttemplomában, de újra vissza jött onnan.

Bebarangolta egész Lengyelországot, hónapokat töltött Krakkóban, elhatolt egész az Océánig, a melynek hullámzó tükrében saját bensője képmását vélte felfedezhetni, — de újra visszajött onnan.

Hiába hangzott el feje fölött az ítélet, a mely számkivetette honából; ő nem volt képes megválni attól a földtől, ahol napvilágot látott, a hol bölcsője ringott, ahol boldog ifjúságát eltöltötte.

Tudta, hogy van egykori birtokain egy hely, egy elrejtett sziget a Dráva mocsarai között, a melynek létezéséről csak ő meg volt neje tud, a ki bizonyára elfeledte már régesrégén őt ugy, amint a szigetet, ahol annyi boldog percet töltöttek el együtt holdvilágos, illatáros tavaszi éjjeleken, tudta ezt s elhatározta hogy ott fog megvonulni s ott fogja eltölteni élte hátralevő napjait.

Ránczos képpel, ősz fűrtökkel, ingadozó léptekkel lépett újra a sziget talajára a melyet utószor — tíz év előtt — az ifjúság rózsáival aczán, holló fűrtökkel, dalias léptekkel hagyott el. Tíz év! — oh mi minden érte őt ezalatt, mennyi baj, mennyi csapás, amely a viruló ifjút megtört agastyánná tette.

De ha ő meg is változott, a sziget, a szép mult e fájó emléke — az a régi maradt.

Az óriási ingovány közepén nád- és kákasövény nyel körülvevé terült el az, a melyhez a tőzgeföldön át az iszalag és fűnyügyökerek által képezett szőnyeg vezetett.

Partjait alig lehetett látni, ingó fűzfalombok kötötték össze a földet a szennyes habokkal, ösvény nem volt a szigeten, hiszen csak a kaczagó vadgalambok, a bűgő gerliczék, a széptollú aranylilék tanyája volt a hely; azoknak pedig a légben van az ösvényük.

Merre a szem ellátott, iratos fű, tipratlan virág, vágatlan erdőség tenyészet rajta mindenütt.

Egy kis csermely futott lassu mormolással a szigeten végig, partjai mentén halvány vasvirágokat, lilapettyes turbánliliomokat, rózsaszínű csengetyűcskéket termelve a smarag zöld pázsit között. Emberi hang nem zavarta a természet méla csöndjét, csak a parti fecske csicsergése, a halászmadár vijjogása, a bölömbika buffogása, csak a kaczagó visszhang olvadt össze bájos harmóniába.

Virág, napfény, madárdal, minden éppen úgy volt, mint tíz év előtt, csak a boldog ifjú hiányzott, a ki fiatal szép nevével a fűzek árnyában bolyongott itt.

De mégsem volt minden a régi, egyetlen egy ujdonságot talált Bálint a szigeten: egy szomorufűz árnyában nefelejtessel szegélyezett pázsitkör közepén egy virágzó fehér rózsabokrot.

Ez nem volt itt ezelőtt.

E szomorú fűz mellett vett Bálint lakást magának, itt tákolt össze egy kis kunyhót sárfalakkal, fűzfafonásu tetővel, a melyet a folyondár, a kuszó rózsza fedett be jószívűen.

Ide vonult meg, hogy eltöltse hátralevő napjait csendes magányban, mint maga mondja:

„Mindentől megváltam, egyedül maradtam
Barátaim elhagytanak.“

Itt imádkozott, vezeklett bűneiért és kérte Istent, hogy vegye őt magához, szabadítsa meg az élet kötelelekeitől, amelyek, oly igen terhesek reája nézve.

Egyedüli kedvtelése a szép természetben, a virágokban, bokrokban volt, de különösen a fehér rózsában. Maga se tudta miért, e bokorhoz különös vonzalmat érezett. Órákat, napokat töltött el, mellette néma merengésben, szemlélve bimbóinak fakadását, belehelve virágjainak illatát tavaszunkint, vagy nézve szomorú hervadását, lombjainak sárgulását őszi időben. Jó barátjának tekinté e bokrot, a melynek minden változását, módosulását osztotta szívében.

(Folyt. köv.)

Fővárosi levél.

(Ez egyszer választási reminiscencia.)

Kedves szerkesztő barátom! Bocsásson meg, de ez egyszer a pennámba maradt a „Fővárosi levél“. Samu barátunk, ki a választások elől ide szabadult a fővárosba, annyi érdekes apróságot mesélt nekem a vidékről, hogy szinte jól esik nekem is, ha egyet mást odább adhatok belőle. Így lett azután az én levelemből karcolat. Jobb szeretném ha a „nyilt térben“ közölné, mert a felelőséget így talán lerázhatnók magunkról. No, de ha megjárja így is, Isten neki, elvállalom érte a törvényes evictiót, de csak úgy, ha Samu barátunknak engedjük át a szót.

No hát beszéljen ő:

„A közügy, a szent haza, és szabadság érdekében — melynek oltárára őseink vért és életet áldozának (stb. stb.) . . . van szerencsénk Önt a Népkertben megtartandó pártértekezletre s annak végeztével „zártkörű“ barátságos estebédre tiszteletteljesen meghívni. — A párt ötszázas bizottsága nevében. Farkas Béla b. elnök.“

— Nem megyek én oda — gondolám magamban, zsebre gyűrve a nagyhangú meghívót; melynek tartalmát a mi kedves pártelnökünk szájából — ki különben valamelyik unoka nővérem férje után nagybátyám is volna — már annyiszor hallottam, hogy el tudtam volna mondani könyv nélkül: mert ezzel kezdte minden nagyobb és kisebb szabású szónoki beszédét a pártülésen — az utcán, a kávéházban; mert ezzel biztatta mindazokat a kik még nem valának teljesen „rendületlenek“, vagy akik gondolkozóba estek a felett, hogy hátha nagyságos (most a választások alatt csak te-tu bruder, lieber pajtás) Hires Arisztid ur, Bölcsmegeye Zerinháza — Micseköz kerület több mint bizonyos képviselőjelöltjének — annyiszor emlegetett szótöbbsége még sem olyan nagyon zikker ám, mint a minőnek mondják.

Mert hát igaz ami igaz, ez a gézengúz sehonnai maláta fiskális, kit a másik párt felléptetett s kit apja után Szőkének — a keresztviz után pedig Barnának hívnak — nagyon sok port vert multkori dictiójával a sörcsarnokban, elmondván az adózó polgárok előtt prókatori fogásoktól ékes szóbeszéddel, hogy nem jól van az úgy, a mint van, mert nagy az adó s kevés a pénz!

— És aztán kicsoda ez az ember, öcsém — fordult hozzám sokat tudó arczczal magyarázólag az én pártelnök nagybátyám — pernahajder, jött-ment pervesztő, tyukprókator, téntanyaló, stempli tolvaj! — És ilyen ember merészkedik ellenünk fellépni? — Micsoda? Csak azért is éljen Hires! — Ugye eljősz édes öcsém az értekezletünkre, ott leszünk mind — tudod már mind mi: „a kik!“ Mert a közügy, a szent haza és szabadság érdekében, melynek oltára őseink vért és —
— Eljövök, kedves uram bátyám, eljövök! Már a meghívó is a zsebemben van.

— Ugye? És elolvastad, hogyan? remekül van az kicsinálva! Én komponáltam! — Hop, majd hogy elfeledtem: A feleségem, különösen pedig az a rozsléány — tudod hát no — nem mondhatok róla, sem szépet. sem jót, hiszen az én leányom — nagyon szeretnék látni, ha már egyszer te is színt vallanál. Aztán négyszem közt mondván — fogta sugásra a dolgot a meggyőződéstől áthatva — nagyon befolyásos ember Arisztid oda fent, sokat képes keresztül vinni! Nekem pedig testi-lelki jó barátom. — Gondold meg jól a dolgot! Te most még nagyon kicsiny ember vagy, ha okos leszel: lehet belőled még igazságügyminiszter is. — No ugye, hogy eljősz holnap a népkertbe.

Pártelnök nagybátyámnak igaza van! bizony nagyon kicsiny ember vagyok én még most — a Mariskának meg nagyon szép szeme, szőke haja van, — no hát vigye viz: éljen Hires!

És így lettem én Hires-pártivá, mint Jókai filosemitává.

* * *

Még az nap este találkoztam Mezei Elek urambátyámmal. — Ez meg öregapám első felesége után valamim (megyei ember vagyok, ott minden ember rokon), dühös „Szőkeista“! Már messziről megszólított:

— Szervusz öcsém! No nini, hát mi nem is tegezzük egymást? Ne nézd a fehér hajam; voltam én is olyan gyerek ember valamikor, mint te most! Micsoda? nem vagy te már gyerek? a fiam is lehetnél egész komotusan! — Ugye, hogy derék ember ez a mi jelöltünk. Mit szólasz hozzá? és hogy tud beszélni a nép nyelvén a közügy, a szent haza és szabadság érdekében! — Megválasztjuk, ha török szakad! Te is velünk tartasz?

Ennek az embernek is igaza van meg egy igen szép leánya Aranka; csakhogy ez kék szemű és fekete haju kedves kis teremtes. Megigérttem hát Mezeynek, hogy majd velük tartok, ha lehet.

— Nem oda-buda, édes fiam (hohó Elek onkli!) A közügy, a szent haza és szabadság érdekében, nincs „ha lehet“, hanem „muszáj“, ha mondom! És karonfogva magával cipelt a klubba.

— A fiataltságot — szavaltá lelkesülten ut közben — ha nem volna ellenzéki, le kéne guillotirozni, mondta Robespierre. Én is vele tartok; pedig vén gyerek vagyok már hozzatok. — Tehát velem jösz!

A „matatórok“ mind együtt voltak. Valencsika közjegyző, Seres a telekkönyvi iroda vezetője, Schvarcz fiskális etc. etc. — A jelölt nem volt ez alkalommal ott. — Éppen a program összeállításával vannak elfoglalva: „Nem kell közös hadsereg, nem kell német vezényszó: kell önálló udvartartás, vám stb. (Istenem, mi szép dolgok!)

— Bliktriség, kiált közbe Seres: fel kell emelni a tisztviselők fizetését, mert nem tudnak megélni, le kell szállítani az adót, mert nem tudjuk fizetni!

— No no — veti ellent önzetlenül a köz-

jegyző — a fizetés felemeléssel várjunk egy kicsit; úgy is kevés a pénzünk, a közjegyzői törvényt kell előbb revidálni, a hagyaték ügyeket rendezni, nemde ügyvéd ur?

— Ugy van — felelé a kértett pathossal — az ügyvédi kamarák hatásköre kiterjesztendő, a bagatell törvény pedig az ablakon keresztül kidobandó. Ezeket kell első sorban felvenni a programmba.

— Hát a szeszadó?

— És a dohány monopól, lutri!

— Meg a Bulcsu-szabályozás se kutya.

— „Puttonyba az adófelügyelővel.“ Ilyen és efféle szolid kivánságokkal lépnek elő a „békétlenek“.

— Egyesség, összetartás! — szólt a lár-mába az épen belépő Mezei. — Mire fogunk menni ezzel a czivódással. Az elvet kell szem előtt tartani: ez az első! a mellett majd megindul a többi. — A program itt a zsebemben. Magam dolgoztam rajta. Ha tetszik felolvashatjuk.

— Haljuk Mezey bácsit! Harsog most egy dörgedelmes hang, a Kardos Dániel, kinek aczell marka és erős tüdeje hivatvák ilyenkor rendet csinálni. (Talán azért is van itt!)

Az én legujabb te tu rokonom kihuzza kabátja belső zsebéből a gondosan összehajtott kéziratot. Megtörülve előbb az orrát „nyulacsává“ göndörített piros pettyes zsebkendőjével; fekete karikás pápaszeme mögül olvasni kezd:

— Summa sententia! Halljuk! (Már megint Kardos!)

— „A köztgy, a szent haza és a szabadság érdekében, melynek oltárára őseink vért és életet áldozának, és a mely . . .“

Nagy csodálkozásomra végig mondta Farkas Béla program-vacsorai meghívóját.

Láttam, amint az arcok egymás után elképedtek.

Jaj! most mindjárt skandalum lesz!

Szerencsére Kardos Dániel azonnal észrevette a malitiosus helyzetet. Itt kezdődött az ő szerepe. — Nosza hát! olyan kurjantott a fölolvadás közepé, hogy rengett bele az ablak:

— Vivát, hurrá! Vesszen Tisza Kálmán! Éljen a szabadság! Éljen Szőke Barna képviselőnk!

A nagy lelkesedéstől szerencsésen kilódtam az ajtón. Később tudtam csak meg, hogy Mezey az unokaöccse Pistával csináltatta a programot. Az a haszontalan ficzkó pedig bosszút vágyó gonoszságból (egyszer kosarat kapott Arankától a reunion) szóról-szóra leirta Farkas Béla meghívója bekezdését.

Farkas Béla másnap szemrehányásokkal halmozott el tegnap elkövetett elhütlenségem miatt, Mariska sem olyan szives, mint más-különbön szokott lenni; a mama meg plane orrhangon beszélt velem. Éreztem, hogy bünnös vagyok, valami úgy nyomta a lelkeket. Az nap egy uzsora pörnek voltam a referense, bubánatomban úgy becsaptam a vádlatot, hogy ijedtében még a kir. ügyész is appellált.

Este azután nyugodtabb lélekkel indultam a pártvacsorára. Mezei programja már akkor szájról-szájra járt. A ki legtöbbet nevetett rajta, maga Hires Aristid volt.

Farkas Bélának még mindig hihetetlennek látszott a história: kivallata belőlem az egész történetet; igaz-e?

— Lelkemre mondom, hogy igaz. Saját füleimmel halottam.

Pártelnök nagybátyám, majdhogy megevett örömeben úgy össze vissza csókolt a képemet. Tehát van mégis élő ember közöttünk, a ki fül tanuja volt. Gyere, azt elfogod mondani Aristidnak, hadd hallja te tőled magadtól. Ezért megbocsátok neked.

Hires Aristid kegyetlen jó kedvében volt már akkor; csak úgy szórta magát a viczet. Felkapta poharát s felköszönté Farkast:

— Béla barátunkra emelem poharam, kinek elvei a haza, a szent szabadság érdekében még az ellentáborban is oly fényes diadalt arattak — éljen!

Eget rázó lelkesült riadal, majd homeri kaczag követte szavait. Maga Cserepes Pista az örökké komoly királyi ügyész, majdhogy hanyatt dült nevében.

Abban a pillanatban a palánkon keresztül akkora kő pottyant az asztal közepére, hogy globusnak is beillett volna Schenker Bálint professor ur tudós könyvei közé, kinek is meszelyes poharát pulverizálta agyon nyomban.

Noza lett riadalom!

— Árulás!

— Rendőrség!

A bevezetést közpör követte, minőhöz különben csak a gyergyói székek értenek (uti figura Splényiensis docet).

— Seregeknek ura! — adta ki a jelszót a pártelnök: meneküljön, ki merre tud!

Egy vastag fa törzse mögé huztam meg magam. Soha olyan háborút. A csicsera had a palánkra mászott. Onnan dobált a menekülők után és a dusan megrakott asztal pezsgős palackjai közé, hogy csak úgy zuhogott!

— Édes öcsém, édes jó öcsém!

Honnan jöhet-e kétségbe esett hang?

— Nem látod nyomorult helyzetünket. Itt vagyunk az asztal alatt.

Farkas Béla volt. Halálra sápadtan tartották egymást Hires Aristiddal átölelve.

Szerencsére a közel rendőrség Boros Jusztin szolgabíró vezetése alatt kirentott, s széjjel verte a lázongó népet.

Kéz alatt később megtudtuk, hogy ez Mezei Elek válasza a vacsora meghívójára.

Ajánlom magam.

BAROSS GYULA.

Ég és föld között.

Irta: Gr. Teleky Sándor.

— „Quien no ha visto Sevilla,
No ha visto maravilla.“ —

(A ki nem látta Szevillát,
nem látott csodát.)

Andaluzia királynéjának nevezik, s czime: la muy noble, muy leal, muy heroica, e invicta; olyan mint a siegreiche österreichische armee, mely annyira győzelemdu, hogy még eddig mindenki megverte. Ezt a muy heroica e invicta várost is mindenki, a ki ostromolta bevette. 1810-ben bevették a francziák, 1813-ban az angolok, 1843-ban Van Halen tábornok, de hát azért mégis invicta.

De hát azért mégis csodaváros, bámulatos helyen, boldog éghajlat alatt.

A Guadalquivir völgyében, olyan gazdag helyen, hogy boldog Canahan földjét bátran le tegezheti.

Klimája olyan, hogy a baktert sorenonak nevezik, s ennek ez a históriája: Az éjjeli őr az órát így kiáltja: Ave Maria purissima! s itt kikiáltja, hogy hányat ütött az óra, s utána azt, hogy milyen az idő, s mivel az majdnem mindig tisztát, serenot, mint Gonosz Pista mondja: kaját — innen sereno = bakter.

Épületei nagyszerű műemlékek, s itt tisztán észlelhető, hogyan megy át a mór csipkés építkezés a kerek íves byzántiba ez meg a góth diszüményes hegyes iverzetbe.

Székesgyházát a sevillaabeliek büszkén a világ nyolczadik csodájának nevezik, a világ harmadik nagyságu templomának, s midőn 1401-ben julius 8-án Szevilla városának egyházi és polgári hatósága a templom építését elhatározza, az építési rendelet e szavakkal végződik: olyan nagyságban, olyan pompá-

val és olyan diszesen építtessék, hogy az utókor, midőn látni fogja, minket építőket bolondoknak tartson.

Kivánságuk alkalmasint teljesült.

Az épület 1506-ban végeztetett be s így épült 105 esztendeig.

Mellette áll a Girálda.

Nem emlékezem már, melyik nagy hatalmasság mondta: szeretném a flórenczi campanillat pecsétnyomóul az íróasztalomra, a sevilla Giráldát kandallómra ingó-órául helyezni.

Meglehet, hogy Rotschild zsidó volt.

Az Alcazar: a granadai alhambrának ikerestvére. Két magasztos mű, melyet a mór építészet genieje az utókornak bámulatul hagyott. Abu Jakub Jusuff szultán 1171-ben építtette. Most a Montpensier herceg, a burger király fia, zsugoriskodik benne, élre rakva a spanyol házasság nász-dublonjait.

A dohánygyárnak négyezer nőmunkása van; azt tartják, hogy a legszebb, és a leg-
rutabb nők Sevilleben és Cadixban laknak. Igaz, végig mentem a gyáron és láttam az angyalok karának cherubin és szeráf arcait azokat a nefelejtés kék szín andalgó szemeket a tömött holló kékes fekete hajak alatt, apró gyöngyház fogsorokat, csillogva, mint hajnali harmatcsepp a piros rózsza virág levelén. Kláriszsin ajkak megett; sugarakat lövelő fény bogárszemeket, szenvedélylyel nézve és szenvedélyt gyujtva; gazella termeteket piskota lábakon, s mikroszkopikus kezekkel a szivart csavarva; Van Dyk hitvesét, Raphael Fornarináját, Tizian Venussát és Sasso Ferraro madonnáit — elevenen.

És láttam halszemű banyákat kőcos csepi hajakkal, sárgás fekete lófogakkal, gyér bajszszal, és szőrös szemölcsökkel; barázdára szántott ránczos arcokat, bagoly orrokkal, s kikanyaruló állukkal majdnem összenöve; deszka lapos termetet löcsésé görbülve, parányi kezeket vak körmökkel a szivart csavarva, Machbet boszorkányait, Angelo Mihály Párkát, Van Ostad vén satrantyuit, Miss Pastranát elevenen.

Azt mondták, ezek is szépek voltak!
Sic transit gloria mundi!

Hagyjuk a város kőhalmazait, s lássuk lakosait. A déli spanyol éjjel él: róluk lehet mondani: éjet nappá tesznek.

A piazza nouvan gyül össze a város előkelősége; ez óriás narancs- és citromfákkal van körül ültetve. A narancs- és citromfának az a sajátságos tulajdona, hogy egy idejüleg virágozik, éretlen és érett gyümölcsöt hoz, virágainak illatával balzsamozza a levegőt, s ugyanakkor gyümölcsével táplál. E piazza előszava és utójátéka a színháznak; télen, melyet nálunk nyár végének vehetnénk, előadás előtt tele van; mint a színházban, minden családnak meg van saját páholya, úgy itt birja saját padját, melyeken ülnek tertuliá-jokat: fogadnak a szabad ég alatt, s látogatásokat tesznek künn a szabadban. Előadás után itt vacsorálnak, mely fagyaltból, sorbetből, meleg vagy jeges csokoládéból és cukros tésztákból áll. Helvéciából, az olasz cantonokból ide telepedett cukrászok látják el, s kiki a Svicerótól, mely egyértelmű a cukrászszal, hozatja vacsoráját.

Itt gyártják a város plyetykát, itt szólják meg felebarátjukat, itt magasztalják a nemrég meghaltakat. A friss hant alatt többnyire jó ember nyugszik, a sir gyepe alól nő ki az elnéző megbocsátás, mert a halott sorsát nagyon kevesen irigylik. Itt készülnek a pronunciamentok, itt szabják a politikát, itt terjed a hír a csevegés drótján, e hely a nagy város óriás malomalattja.

A mai hír — esemény. Petin párisi lég-hajós, Sevilleba érkezett, a napokban tartja első mutatványait: mint Sancho Pansa, szá-máron ülve fog felemelkedni a fellegek közé. Gambetta még akkor nem tett kékjutazást. Toursba s Nadar Geantjának hirtelensége sem volt. — A dolog hihetetlennek látszott, s a kétkedés általános volt.

(Vége köv.)

Gondolatok.

Műveletlenség, félműveltség és álműveltség. E háromból forrasznak a társadalom, a népek és nemzetek bajai, bűnei és betegségei.

A jog és igazság a természet alaptörvényei, ki azok ellen vét, ő magának ásta meg kimaradhatlan sírját, s ha bármi magasra kapta is föl ideiglenesen a sors kereke, rövid időn maga alá sodorja.

TÖRÖK JÁNOS.

A vihart sem látjuk, mely kéz nélkül csavarja ki tövéből a tölgyet, ketté töri a hájók árboczeit.

HABAZ.

A jó hajlamok csak addig maradnak jók, míg azokat az ész tartja féken, önmagukra hagyatva kicsapongnak, elfajtanak.

BALMES.

A tudomány és regilió az észlelet mezején találkoztak, és az igazság kebelén ölekeztek.

NICOLAS.

Látlak uram! A természet Csodás rendszerében, Felismerlek világosan. Az ember lelkében.

id. KADOR SÁNDOR.

Irodalom.

Peisner Ignác. „A nyelv életéből“. A nagy közönség számára. (K. 8-rét 88 l.) 1884. 1 frt. Tóth Gáspár. „A magyar conservatismus programja“ (8-rét 80 l.) 1884. 60 kr.

Neugebauer József. „A bécsi marha és hús-vásár kérdése“. Nemzetgazdaságilag feltüntetve 1884. (N. 8-rét 16 l.) 20 kr.

Zaáry József ügyvéd: „Az Antisemitismus hazánkban.“ 1884. (N. 8-rét 48 l.) ára 60 kr.

Dr. Pávay Vajna Gábor „Pozsony és a harmadik egyetem“ 1884. (N. 8-rét 45 l.) ára 30 kr.*

Zeneművek: Táborosky és Parsch nemzeti zeneműkereskedők kiadásában Budapesten.

Köhler Louis. 238. mű. Elméleti és gyakorlati zongora-iskola könnyen felfogható rendszerben, számos gyakorlattal. Vezérfonalul elfogadva a nemz. zenedében s több magán zenetanodában Teljesen 6 frt, 1., 2., 3. rész. Egy-egy rész ára 2 frt. Köhler Louis. op. 236. Száz oktató dallamos négykezű gyakorlat 1—8 füzet, füzetenkint 1 frt. Köhler Louis. 235 mű. Száz oktató kétkezű gyakorlat 1, 2, 3, 4. füzet. Egy-egy füzet 1 frt 30 kr.

* Elősorolt könyvek kaphatók: Tetty Nándor és Társa könyvkereskedésében. Budapesten IV. Egyetem utca 11. szám.

Frissítő.

Ha aratásunk nem is lesz kövér, de lesz majd kő, vér.

*

Móricz Pallya bukásán leginkább az élclapok busulhatnak.

*

Órnagy: Hadnagy ur, hallom nagyon sok adóssága van, nem szándékozik tisztázni magát?

Hadnagy: Oh igen, az első lépést már meg is tettem.

Órnagy: És mi az?

Hadnagy: Vettem egy vereskereszt sorsjegyet.

*

A budapesti belvárosi kerületnek csakugyan sikerült egy iparostársat fogni, — csizmadiát.

*

Mióta font helyett gramm jött a divatba, a fontos programok is elmaradtak.

Az Ormányságon stilszerű válaszlók lehetnek. Megválasztották Pulszky Ferenczet.

*

Korcsmáros: Hát uraságodnak még is csak megtetszett a borom, mivel most többször van szerencsém.

Vendég: Ellenkezőleg, le akarok csak szokni a borivásról.

*

Találó felelet. Egy amerikai lelkész közelebb azt tanácsolta hűveinek, hogy házaikra villámhárítót alkalmazzanak. Egyik jámbor hűve elszörnyűködött ez ajánlaton és így kiáltott föl: Hát akkor mivel verheti majd meg az Isten az embert? — Butasággal! — válaszolt a lelkész.

*

Furcsa mentegetőzés. Biró. „Ön azzal vádoltatik, jó asszony, hogy ezt az urat egy dézsza vízzel leöntötte.“ — Vádlottó: „Igen is, biró ur, de nem őt akartam; a sötétben arról az urról azt hittem, hogy a férjem.“

*

A. Önmagam az az bensőmet vizsgálni és megismerni volt mindig legfőbb törekvésem. B. Oh, akkor ön a mikroskoppal nagyon jól tud bánni.

*

Kávéházban. A. Borzasztó, 80 sebesült, 10 haltott. B. Ön az afrikai hadjáratot olvassa?

A. Dehogy, a választásokról a tudósításokat.

A nő a spanyol közmondásban. Nem lesz érdektelen megtudni, hogy gondolkozik a spanyol a nőről. Néhány közmondásuk eléggé megvilágítja, — hogy majdnem úgy, mint mi. — „Rut ember hamar kap szép asszonyt. — A szerelem a szamarat is átkergeti a tűzön. — A házasság olyan zsák, melyben 99 vipera és egy angolna van. — Minél jobban szeretünk, annál bolondabbak vagyunk. Az ember egy darab asszonyka nélkül olyan, mint az öszvér teher nélkül. — Olyan asszonyt válaszz, a ki még nem oly öreg, hogy az ebédnél csemcegjen, s a ki nem oly fiatal, hogy mindig mosolyogjon. — A mennyekző napja az utolsó nap gondok nélkül. — Jobb egy szegény ember leányát, mint egy gazdag ember cselédjét venni nőül. — Inkább öreg emberhez menni, mint vénleánynak maradni. — A férfi bors, mely a nyelvet eszi, az asszony hagyma, mely a nyelvet és szemeket eszi. — Az első asszony istentől, a második embertől, a harmadik az ördögtől van. — Az anyós még akkor is keserű, ha cukorból készítik, — A ki megengedi, hogy felesége a sarkára lépjen, annak másnap már a nyakára lép. — Az én anyósom nem volt jó, de mikor én is anyós lettem, nem volt jó a menyem. — Ha a leány férjhez akar menni, csak egy nyelve van és hét karja; ha pedig egy hónapig férjnél van, hét nyelve és egy karja. — Az asszonyoktól mindenki rosszat beszél s mégis minden-

kit hozzájuk vonz a szive. — Egy szép asszony vagy ostoba, vagy sok igényű. A ki nek szép felesége van s szőleje az országút mentén, soha sincs békén. — Az asszonynak érzelmei könnyűek, mint a déli szél stb. — Szóval e közmondásokból is kitetszik, hogy a spanyolok ép oly gorombák, mint mi vagyunk.

Drágakövek jelentősége. Agat: Egészség, szerencse, hosszú élet. Amethyst: Lelki bánat, szívfájdalom: Aranykő: Óvszer megőrzés ellen. Azur: Reménység, viszont-szerelem. Gránát: Állhatatosság, hűség. Gyémánt: Ártatlanság, tisztaság, lelki erő. Gyöngy: Tartózkodó szív, erény, szerénység, Heliotrop: Tiszta boldogság, reményteljes szerelem. Karneol: A gond és bu feledése. Karbunkulus: Lassan muló fájdalom, szenvedés Korall: Házi boldogság, egyetértés békesség. Malachit: Jó szerencse, sok barát. Opál: Öröm, szerelem, barátság, Zafir: Buskomorság, őszinteség, igaz baráti érzelmek. Rubint: A bánat feledése, isteni hatalom, méltóság, fenkölttség. Smaragd; Siker a szerelemben, győzelem halhatatlanság. Topáz: Bölcsesség, hit, kitartás. Türkisz: Szerelmi üdv, baráti részvét. Violakő: Gond, hűség a halálig. Vértkő: Bátorság, siker.

Helyreigazítás. Mult számunkban két sajtóhiba eszszott be. Egyik a vezércikk előtti vers harmadik strófájának harmadik szava: bűn, így olvasandó; *bön*. A másik a frissítő rovat utolsó részletének negyedik sorának utolsó szava: protestans, így javítandó: *potentás*.

Történelmi naptár.

Junius.

22. Vasárnap. 1620. Liszti László br. magyar költő születése. — 1767. Humboldt Vilmos születése. — 1768. Szentjóni Szabó László költő születése. — 1835. A magyar országgyűlés élénken felszólal a szólásszabadság érdekében. — 1844. Kunoss Endre halála.

23. Hétfő. Zeno. Lakos János báró író, halála. — 1849. Az oroszok Eperjest megszállják, Paskievics főhadiszállása.

24. Kedd. Iván. 1803. Dumas Sándor. születése. 1804. Endlicher István László történész születése. — 1818. Orosz László író születése. — 1849. Kossuth, Szemere javaslatára elrendeli, hogy Buda, Ó-Buda és Pest egyesíttessenek és Budapest névet vegyék fel. 1859. Soferinoi csata. — 1866. Csata Custozánál.

25. Szerda. Fehrónia. 1831. A cholera mabus első nyoma Magyarországon Csetttalván Bereg megyében.

26. Csütörtök. János és Pál. 1807. Purgstaller József magyar bölcsész, tudós születése Kőszeghen.

27. Péntek. László. 1848. Zschokke Henrik bölcsész, író halála. — 1849. Kossuth és miniszteriuma a magyar nemzetet általános keresztádra szólítja fel Ausztria ellen.

28. Szombat. 323. Kr. sz. e. Diogenes halála. 1741. Rousseau János Jakab születése. 1808. Mazzini József republikanus születése Geunában. — 1828. id. Kador Fuchs Sándor születése Várpálotán. — 1849. Haynau táborzását kezdi Magyarország ellen. — Kossuth felszólalása Európához, hogy védje meg Magyarországot az orosz ellen.

Szerkesztői üzenetek.

Mindazon előfizetőinket és szives olvasóinkat, kik lapunkat megtartották, kérjük, hogy hátralekös előfizetésüket beküldeni sziveskedjenek. Ugy szintén nagyon kérjük olvasóinkat, valamint elvtársainkat, hogy lapunkat ismerőseik közt terjesszék.

T. Ferenc tanár urnak Budapest. Kérünk szépen valamicskét.

Szöke Márton. Vác. Tárcaját csak azon reményben adtuk, hogy máskor is bekiold valamit, de akkor sebbent várunk.

Vidéki munkatársainkat igen szépen kérjük, ha sziveskednének a vidékről is egyes másról ismertetni. — Azon tiszteit lapszerkesztőket, kikkel csereviszonyban állunk arra kérjük, hogy lapjaikban programunkat és működésünket felemlíteni sziveskedjenek.

Mai számunkhoz van mellékelve Trummer József fűszerkereskedésének árjegyzéke, melyet előfizetőink figyelmébe ajánlunk.

H I R D E T É S E K.

Az összes keresztényekhez!

Homályban
láng és égőanyag nélkül
világító
feszületek.

Elegáns szobadisz.
1. számú 20 ctm magas
2 forint 65 kr, 4 forint és 6 forint.
2. számú 30 ctm magas
3 forint 35 kr, 5 frt 35 kr és 8 frt.
3. számú 40 ctm magas
4 forint, 8 forint és 10 forint.

A járulék beküldése vagy utánvétel mellett megrendelhető e czim alatt:
Fabrik
chemisch-technischer Bedarfs-Artikel
TEICHMANN & Co.
Berlin SO., Oranien-Strasse No. 182.

KRISZTA és LEITNER
a budapesti oltáregylet egyedüli szállító
BUDAPEST, IV. ker., Lipót-utca 13. szám.

Ajánlják bőven felszerelt raktárakat mindenemű
miseruhák,
reverendák, czimádák,
egyházi és egyleti lobogók,
egyházi szövet, damaszt,
paszománt, rojt, bojt,
brüsszeli és ezérna egyházi csipkékben.

Egyházi szerek,
helyhek, szentségtartók,
keresztek,
templom-készletek stb.

Arany- és ezüst-himzések
minden rajz szerint művészileg készülnek.
Tűzaranycsiszolás vagy ezüstözés gyári áron saját gyárainkban legrövidebb idő alatt készülnek.

Gyár:
Havas-utca 7. sz.

Megrendeléseket szegényebb egyházközségeknek részletfizetés mellett is eszközölünk.

ZENE
a családi otthonban.

Az annyira kedvelt kis kintornák
ARISTON,
melyen bárki, minden zeneértelem nélkül is minden darabot, a hangjegy alkalmazásával, játszani képes, kaphatók a legjutányosabban a foraktárban

Eder Antal Gyulánál
zongoragyáros és raktár-tulajdonos
IV. Ferencziak-tere 4.

Ezen hangszer megkedvelését igazolja azon körülmény, hogy 3 vagy 4 hó alatt 3000 darabnál több lett elárulva. Elszállítás minden irányban, felfizetéssel, és utánvétellel eszközöltetik.

Egy hangszer 6 hangjeggyel, csomagolva postára szállítva, 22 frt, minden további hangjegy darabonként 65 kr.

NYARALÓKBA, FÜRDŐKBE.

Utazóknak és turistáknak kézi és nagy kofferok 3-35.—, kézi-táskák 4-30.—, vállra függeszhető táskák 4-10.— Berendezett utatáska 18-60.— Praktikus összehajlítható tárgyakkal berendezett uti-terek 6.— Borotválkozó-készlet összehajlítható John Heifford borotvával 7.— Uti ivóporhár 40 kr.—1.50, frottirozó keztülik 40 kr.—, drót hajkefe 1.— Kulcsok 1-5.— Pinczetek 3, 5, 8 füveggel 9-13.50. Botszék 4-10.— Kanócsos gyufatartó 85 kr. Távcső 7.— Messzelátó sétabotokra alkalmazható 3.20. Erős zsebkész 1-2.50. Vízmentes esőköpeny mindkét oldalán hordható 10, 12, 14.— Özbőrrel bevont löszőr ülő- vagy fejpárna 6.20.— Tyúkszem-karika doboz 24-30 kr. Utiszappan dobozban 20 kr. **Biztonsági revolverek** belőve 25 tölténnyel 5, 6, 7.— Kis formájú erős lövésű Bulldogg-revolver 9, 10, 11.— Revolver-fegyver 55.— Elemmentő zseb-boxer 1.— Pontosan járó remonitornicki zsebbóra 10.— Fali inga-óra 4.50. Lapos zseb-óra 1.— Időmutató házikó két alakal és termométerrel 1.0. Termométerek 60 kr.—2.50. Plaid-szíjak 85 kr.—2.50.

Sport-cikkek. Angol disznó-bőr-nyereg 15-85.— Angol bőr-kantár 2.65-4.— Kettős szárral 5-8.50. Martingal 3.50-4.— Kengyel-szár 2.50, 3.50. Kengyelvasak 1.60-3.50. Nyereg-lekötők 2.40-7.— Izzasztó 2.75-6.— Fehér mosható izzasztó 4.50. Zabla 1.80-3.50. Trenzlí 50 kr.—1.50. Felcsatolható sarkantyú 2.— Lovagló-gamasznik bőrből és vízmentes vászonból 4.50-7.50. Lovagló- és kocsi-köpenyek 14-20.— Nyereg-zsappan doboza 85 kr. Pegeot löszőrniróló 5.— Rugany lölébseb-mentő 2.— Kocsibőr- és szerszám puhító kenőcs 50 kr.—1.— Nubian blaking bőrlakk 90 kr. Öz-bőr kocsiszittitáshoz 1.— Ezüst-, réz- és más ércz-tisztító por 25-50 kr.

Vadászat és halászat kellékei.
Halászó-bot 1.25-15.— Kész zsinór 20 kr.—2.— Mesterséges legyek horoggal 12 drb 80 kr.

Mulattatásul. FLOBERT-fegyver durranás nélküli, társaságoknak és céllovészet betanulásához 7, 10, 11, 16, 24.— Flobert-pisztoly 6-15.— Vas céltábla kiugró bohóccsal és mozgással 8-9.—, mozgás nélkül 3-6.— Csinos nickl légpisztoly 7.50, ehhez fa céltábla 75 kr. **Kuglizó-egyleteknek és vendéglősöknek** keményfa bábuk 2.50. **Lignum sanetum** golyók nagyság szerint 1.50-3.50. Színes lampionok kerti ünnepélyekhez 20-25 kr. Croquet-játék 10-20.— Uj angol Lawn Tennis társas-játék 29.— Karikajáték 12 pár 1.80. Színes gummi-labdák 15 kr.—1.50. Papír léggömbök 50 kr.—2.—

UJ! Ariston kertben az ifjúságot és felnőtteket mulattató 6 zenedarabban 24.— Zenedarab külön 75 kr. **Accordeon tremolo** concert-harmonika 7-10.—

Színharmonika csengető-kiséréttel 1.50. Háromkerekű tartó Velociped fűknak 10, 12, 15.— Szájharmonika 5.80-8.80. Trapez rúddal 7.50. Trapez karikákkal 8.50. Gyermek-hinta 5.50-9.— Teljes tornakészlet iskolával és ábrákkal 15.— Tornagolyók kilója 30 kr. Tornaczipők 1.30. Uszó-öv 8-10.— Két vivőkészlet 23.50. Athleta-bot súlyos 2.50. Athleta box-keztüj 2 pár 8-10. Athleta czéllövő nagy ívnyilak 2, 3, 5.— Athleta czéllövő nagy ívnyilak 2, 3, 5.—

Dohányzóknak vas dohánypáncs-gép fogas hajtókerékkel 18.— Dohánytartó, melyben a dohány nyirkosan marad 4.50. Dohánykos szitával 2.50. **Automat** cigarettakészítő és dohánytartó szelencze, a fedél betevésével kész cigarettát nyernünk 2.— Houblon cigarettapapír, szopókával a követk. 3.—

Vastagságban 100-a 35 kr., ahhoz toló 30 kr. Strassburgi szárazon szívó **fa-pipa** 1, 1.50. **Hibátlan tajték makropipa** ezüst-kupakkal 8.— **Községeknek** tartós réz-óldalú kihirdetési dob 15.— Postatáska két kulccsal 8-10.50. Postástrombita 1.85.

Nyaralókba. Az egészség fentartásához D. Fèvre párisi tartos szodavíz-készítő, tiszta üdítő szodavíz nyernük egyszerű bánásmóddal, 2 4 6 8 10 meszes 7, 10, 12, 14.50, 17.— lyes Legjobb szoda és borkó csomagja 2.— **Víz-szűrők** az egészségellen víz tisztításához 2.50 3-5.— **Fagyalt-gépek** receptekkel. 3 6 12 adagra kétféle fagyalt 7.50 11.50 16.50 nak 15-21.— Vajkésítő vas hajtókerékkel 4.50, 6.50. Vaj- és sajttányérok üveg fedővel 1-6.— Sodrony ételborító legyek ellen 50 kr.—1.80. Kis borsőrít ebédő-asztalra 1.20. Kerti gyertyatartó 1-3.— Japáni kerti napernyők 1.— **Comfort kávé-gép**, legjobbnak elismert, 1-10 csészére 5.80-12.80. Angol asztali evőeszközök. Vas mángorló nagy hajtókerékkel, szabályozható rugókkal 50.— Családi mérleg 10 kilóg 6.— Kézi palacska-dugaszó 1.40. Hidraulikus hordozható italok megromlása ellen 1.— Biztonsági borlehuző gummicsovek 2.70, 3.50. Önműködő dugaszoló 80 kr.—3.— Szobapadló-fényház doboz 70 kr. Kagasztó üveg és porcellánhoz 85 kr. Piéce perpetuelle, egérfogó több egerekre 70 kr. Jótállás melletti fogkefék 35-70 kr. Virágasztalok 7-15.— Virágharmonika 40 kr. Kézi virágfeskendők 1.20-3.— Kerti feskendők 14-21.— **Függő hinta** 2.70, 4.50, 6.50, egész nagy széjjelkészítő léccel 14.— **Anyáknak** önműködő szoptató-üveg 1.50. Ismét angol foggyöncy 3.— Allóvet és anyaméh-feskendő 1.80-4.— **Rechaud gyorsforraló-lámpa** 1.80-2.20. **Serpenty** 1.— Erős gyermek-büleső-kocsi 7.50-14.— **UJ gyermekbüleső-kocsi** 14.— Törhetlen laivoir gyermekeknek 1.50-2.—

SZEDLÁCSKO LAJOS
uri és női lábbeli készítő

Budapesten, IV. ker., vámház-körút 14.

Ajánlja lelkiismeretesen
a legjobb anyagból és munkával
csinnal kiállított aránylag olcsó árban
szabott minden szakmájába vágó munkáit.

Hibás és sérült
lábnaknak, különösen, a legkényelmesebb szelészteri lábbelivel szolgál.

Vidékről megrendelésre a beküldött viselt lábbeliek mintájára is fogad el megrendeléseket s azokat pontosan végzi.

Helyben levelező lap által tudósítva, a mérték vételt személyesen végzi.